

**Rok akademicki:**

2014/15

**Jednostka prowadząca:**

Instytut Historii WHiDK

**Kierunek:**

Historia

**Specjalność:**

archiwistyka

**Poziom:**

studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne

**Nazwa przedmiotu:**

**Metodyka udostępniania zasobów archiwalnych**

**Język:**

PL

**Typ przedmiotu:**

przedmiot specjalnościowy

**Przedmiot obieralny:**

nie

**Rok studiów, semestr:**

rok II, semestr zimowy

**Wymiar:**

ćwiczenia: 15 godz.

**Punkty ECTS:**

ćwiczenia: 2

**Forma zaliczenia:**

ćwiczenia: zaliczenie z oceną

**Prowadzący:**

ćwiczenia: dr Przemysław Stanko;

**Koordinator sylabusu:**

dr Przemysław Stanko

**Sylabus dostępny w ramach:**

- [Metodyka udostępniania zasobów archiwalnych](#) [na kierunku:] [archiwistyka](#) (H\_a), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:15h/zo/2ECTS]: dr Przemysław Stanko;

**Wymagania wstępne:**

Student powinien posiadać ogólną wiedzę na temat polskiego systemu archiwalnego, znać zasady funkcjonowania archiwów kościelnych i organów państwowych oraz swobodnie posługiwać terminologią archiwalną.

**Cele:**

Podstawowym celem jest opanowanie procedur i mechanizmów udostępniania materiałów archiwalnych według polskich norm prawnych oraz nabycie ogólnej wiedzy na temat roli archiwisty w tym procesie.

**Treści kształcenia:**

Ćwiczenia poświęcone metodyce udostępniania zasobów archiwalnych. W ramach przedmiotu zaprezentowana zostanie następująca tematyka:

1. Historia udostępniania zasobów archiwalnych na ziemiach polskich w XX w. (T\_1)
2. Udostępnianie akt w pracowni naukowej. (T\_2)
3. Prowadzenie pomocy ewidencyjnych w pracowniach naukowych. (T\_3)
4. Korzystanie z materiałów archiwalnych przez użytkowników i zagrożenia z tym związane. (T\_4)
5. Inne formy udostępniania akt i kwerendy. (T\_5)
6. Informatory i przewodniki po zasobie oraz inwentarze jako formy udostępniania zasobu archiwalnego. (T\_6)
7. Technika komputerowa i elektroniczne przetwarzanie danych jako model współczesnej informacji w archiwach i bibliotekach. (T\_7)
8. Kolokwium sprawdzające. Udostępnianie zasobu archiwalnego w przeszłości; Udostępnianie zasobu archiwalnego w teorii; Udostępnianie zasobu archiwalnego w praktyce; Udostępnianie zasobu archiwalnego w archiwach państwowych, wydzielonych, prywatnych, muzeach, bibliotekach itp.

**Efekty kształcenia:**

Po ukończeniu ćwiczeń student prezentuje

**WIEDZA:**

- (Ew\_1) definiuje terminy związane z udostępnianiem zasobu archiwalnego
- (Ew\_2) opisuje prawne zasady udostępniania zasobu archiwalnego
- (Ew\_3) wymienia podstawową faktografię z dziejów udostępniania zasobu archiwalnego w Polsce

**UMIEJĘTNOŚCI:**

- (Eu\_1) wykorzystuje poprawnie terminologię dotyczącą udostępniania zasobu archiwalnego
- (Eu\_2) nakreśla prawidłowo zagrożenia związane z udostępnianiem zasobu archiwalnego

**KOMPETENCJE (POSTAWY):**

- (Ek\_1) jest zorientowany w kwestii udostępniania zasobu archiwalnego w archiwach i bibliotekach naukowych oraz postępuje zgodnie z prawnymi zasadami udostępniania akt w pracowni naukowej podczas przyszłego wykonywania zawodu archiwisty

**Metody i narzędzia dydaktyczne:**

Konwersatorium z elementami klasycznego wykładu. (M\_1)

**Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:**

1. Obecność na zajęciach zgodnie z zasadami przyjętymi na UPJPII oraz aktywność na zajęciach.
2. Forma zaliczenia: egzamin pisemny w formie testu na podstawie treści ćwiczeń. Warunkiem zaliczenia jest prawidłowa odpowiedź na co najmniej 50% pytań. (W\_1)

**Lektury podstawowe:**

1) D. Grot, Dostęp do archiwów, a inne prawa i wolności. Stan prawny na 31 grudnia 2005 r., w: „Archeion”, t. CIX, Warszawa 2006, s.10-41; 2) N. Bruebach, Elektroniczny dostęp do informacji archiwalnych. Standardy opisu – korzyści i przyszłe możliwości, w: „Archeion”, t. CVII, Warszawa 2004, s. 41-45; 3) H. Robótka, B. Ryszewski, A. Tomczak, Archiwistyka, Warszawa 1989, s. 88-97; 4) H. Robótka, Opracowanie i opis archiwaliów. Podręcznik akademicki, Toruń 2010, s. 169-174, 211-224; 5) Metodyka pracy archiwalnej, pod red. S. Nawrockiego, S. Sierpowskiego, Poznań 1995, s. 243-259; 6) K. Syta, Archiwistyka i archiwum w oczach użytkownika, w: „Toruńskie konfrontacje archiwalne.

Archiwistyka na uniwersytetach. Archiwistyka w archiwach”, Toruń 2009, s. 251-259.

**Lektury uzupełniające:**

1) A. Péterfalvi, Podsumowanie prac dotyczących procesu ujawniania przeszłości agentów w związku z ochroną danych osobowych, w: „Archeion”, t. CIX, Warszawa 2006, s. 84-89; 2) D. Nałęcz, Ochrona danych osobowych – otwarte problemy, w: „Archeion”, t. CIX, Warszawa 2006, s. 5-9; 3) P. Carucci, Udostępnianie materiałów archiwalnych dla celów badań naukowych we Włoszech, w: „Archeion”, t. CIX, Warszawa 2006, s. 72-81; 4) M. Georges, Dane szczególnie chronione a archiwa, w: „Archeion”, t. CIX, Warszawa 2006, s. 64-69; 5) P. Schaar, Niemiecki system ochrony danych osobowych w zbiorach archiwalnych, w: „Archeion”, t. CIX, Warszawa 2006, s. 52-61; 6) W. Kotschy, Rozliczenie z historią – refleksje na temat wpływu ochrony danych na prowadzenie i wykorzystywanie archiwów, w: „Archeion”, t. CIX, Warszawa 2006, s. 42-49.

**Uwagi:**

Planowane są również wyjścia całej grupy studentów do archiwów kościelnych i komercyjnych w Krakowie celem zapoznania się z metodyką pracy tych instytucji. Będą również spotkania z archiwistami, na co dzień udostępniającymi materiały archiwalne.